

Q&A flextenders Noord-Holland

1. Wat is een Flextender?

Een Flextender is een Europese aanbesteding waarbij netbeheerders bedrijven vragen om tijdelijk extra elektriciteit te leveren of juist af te schakelen. Dit gebeurt op momenten dat het elektriciteitsnet erg druk is. Bedrijven kunnen hiervoor bijvoorbeeld mobiele batterijen of generatoren voor inzetten. Zo wordt het net tijdelijk ontlast.

2. Waarom is deze maatregel nodig in Noord-Holland?

In Noord-Holland is het elektriciteitsnet op meerdere plekken overbelast. Hierdoor is er vaak geen ruimte voor nieuwe aansluitingen. Het uitbreiden van het net is nodig, maar kost veel tijd. De Flextender is een tijdelijke oplossing om pieken in het stroomgebruik op te vangen totdat het net is verzwakt.

3. Wat levert tijdelijk regelbaar vermogen op?

Tijdelijk regelbaar vermogen helpt om het elektriciteitsnet veilig en betrouwbaar te houden. Op sommige plekken kan het tijdelijk ruimte creëren voor nieuwe aansluitingen, zoals woningen, bedrijven of maatschappelijke voorzieningen.

4. Wie bepaalt welke oplossing er komt?

De netbeheerder bepaalt hoeveel flexibel vermogen nodig is en waar dit helpt om het elektriciteitsnet te ontlasten. Vervolgens wordt via een aanbesteding aan marktpartijen gevraagd om oplossingen voor regelbaar vermogen te leveren.

5. Kan dit ook zonder gas of biodiesel?

De aanbesteding schrijft geen specifieke techniek voor. Bedrijven mogen verschillende oplossingen aanbieden, zoals batterijen, energieopslag of generatoren. In sommige situaties zijn gas- of biodiesलगeneratoren nodig om voldoende vermogen te leveren.

6. Waarom niet alleen fossielvrije oplossingen, zoals batterijen of waterstof?

Fossielvrije oplossingen kunnen nu nog niet overal voldoende vermogen leveren tijdens langere piekperiodes. Daarom kan soms gasgestookt vermogen nodig zijn. Dit is een tijdelijke transitiebrandstof, totdat duurzame alternatieven en netuitbreidingen beschikbaar zijn. Ondanks de uitstoot op piekmomenten zorgt deze oplossing er wel voor dat meer mensen kunnen overstappen op duurzame alternatieven, zoals warmtepompen en elektrische auto's.

7. Hoe wordt rekening gehouden met CO₂uitstoot en milieueffecten?

Bij de Flextender wordt rekening gehouden met CO₂-uitstoot en andere milieueffecten. Ook emissiearme en fossielvrije oplossingen kunnen worden ingezet. Bij de locatiekeuze wordt gekeken naar onder andere geluid, stikstof en inpassing in de omgeving, in overleg met de gemeente. De inzet is tijdelijk en alleen bedoeld voor piekmomenten.

8. Hoe groot zijn deze installaties?

Dit is afhankelijk van het vermogen dat nodig is. Vaak gaat het om modulaire, mobiele installaties die lijken op bouw- of zeecontainers. Voor grotere vermogens kunnen meerdere units naast elkaar worden geplaatst.

9. Wat is het effect op de omgeving?

De impact op de omgeving verschilt per locatie. Bij de plaatsing en het gebruik van de installaties wordt voldaan aan alle geldende wetten en regels, voor onder andere geluid, veiligheid en luchtkwaliteit. Daarnaast wordt, waar nodig, gekeken naar een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de installaties als onderdeel van de vergunning.

10. Zijn er vergunningen nodig?

Voor het plaatsen en gebruiken van tijdelijke installaties zijn meestal vergunningen nodig, bijvoorbeeld voor milieu, geluid of ruimtelijke inpassing. In veel gevallen is de gemeente hiervoor het bevoegd gezag.

11. Welke rol hebben gemeenten?

Gemeente spelen een belangrijke rol. Zij denken mee over geschikte locaties, ruimtelijke inpassing en de vergunningverlening.

12. Wanneer kunnen deze installaties worden ingezet?

Na publicatie van de aanbesteding duurt het meestal 10 maanden tot 2 jaar voordat installaties kunnen worden geplaatst. In die periode worden contracten gesloten, locaties gekozen en vergunningen geregeld.

Op 1 april 2026 heeft Liander een Europese aanbesteding voor een Flextender gepubliceerd. Hiermee worden raamcontracten gesloten met maximaal tien marktpartijen. Vanuit deze raamcontracten kan vervolgens per locatie flexibel vermogen worden ingekocht en ingezet binnen het gehele verzorgingsgebied van Liander.

Voor specifieke locaties worden onder deze partijen zogenoemde mini-competities georganiseerd. Zo kan flexibel vermogen als dienst worden ingekocht en gericht worden ingezet op plekken waar knelpunten op het elektriciteitsnet ontstaan, onder andere in Noord-Holland. Deze werkwijze verkort de doorlooptijd voor de inzet van regelbaar vermogen aanzienlijk, omdat het uitgebreide aanbestedingstraject slechts één keer hoeft te worden doorlopen.

13. Hoe tijdelijk is deze oplossing?

Regelbaar vermogen is nadrukkelijk bedoeld als tijdelijke maatregel om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen. Netbeheerders werken ondertussen aan structurele uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet. Zodra deze netuitbreidingen gereed zijn en de congestie afneemt, kunnen de tijdelijke installaties worden verwijderd of verplaatst naar andere plekken waar ze nog nodig zijn. De komende tien tot vijftien jaar worden in Noord-Holland de belangrijkste knelpunten aangepakt om netcongestie te verminderen.